

Het allochtone ideaalbeeld van opvoeden

'NEE, alsjeblift niet!', roept NPS-productcent Dick Oosterbaan uit, en hij schudt tot drie keer

Na de eerste aflevering lijken ouders en kinderen in volle harmonie met elkaar te leven. Maar de opvoeding in allochtone gezinnen brengt specifieke moeilijkheden met zich mee. In de nieuwe NPS-serie *Opvoeden in beeld* komt dat helder naar voren. 'In Marokko of Suriname weten ze precies hoe ze moeten handelen; hier slaat de twijfel toe.'

hoofdrol voor veelal alleenstaande moeders. Waar Nederlanders praten over 'mijn vader en moeder', keren allochtone kinderen het om: 'mijn moeder en vader'.

In dezelfde aflevering figureert Maritza Wernet, moeder van een 'lute maar lieve' Charlotte (15). Haar dochter droont van haar vader en wil naar haar geboorteland Curaçao. Terwijl ze aan het koken is, vertelt Wernet over haar besluit om haar dochter te laten gaan als ze het vbo heeft algerond. 'Ik heb zussen daar, waar ze welkom is.'

Wernet is pedagoge en gaat in Amsterdam-Zuidoost zelf met de serie aan de slag in buurtcentra en koffiehuizen. 'De video's geven aanleiding tot discussie. Allochtone ouders willen niet dat de overheid zich met de opvoeding bemoeit. Die staat aan de kant van de jeugd en pakt je kind af. Maar ze willen wel onderling ervaringen uitwisselen. Leren hoe je onderhandelt met je kind. Op de Antillen onderhandelt je met alles en iedereen, maar niet met zo'n of dochter.'

toe zijn hoofd. Ook Ahmed Aboutaleb, directeur van het Instituut voor Multiculturele Ontwikkeling (Forum), zal het tijdens de voorvertoning veelvuldig benadrukken: *Opvoeden in beeld*, een nieuwe, negendelige serie van de NPS op Nederland 3, is geen cursus 'Hoe ga ik om met mijn kind?'. Het is ook geen docudrama over ontspoorde pubers c.q. criminelen in spc. En om een ander mogelijk misverstand uit de weg te ruimen: dat er alleen Turkse, Marokkaanse, Antilliaanse en Surinaamse families in voorkomen – geen Nederlanders, op één halbloed na – wil niet zeggen dat juist deze groepen pedagoogische probleemgevallen zijn. Integendeel, de serie is een toonbeeld van ideale ouder-kindrelaties.

Goedwillende vaders en vooral moeders vertellen over eerlijke seksuele voorlichting, over het vermijden van een pak ram-

instuut voor Multiculturele Ontwikkeling (Forum), zal het tijdens de voorvertoning veelvuldig benadrukken: *Opvoeden in beeld*, een nieuwe, negendelige serie van de NPS op Nederland 3, is geen cursus 'Hoe ga ik om met mijn kind?' Het is ook geen documentaire over ontspoorde pubers e.g. crimineel in pubes. En om een ander mogelijk misverstand uit de weg te ruimen: dat er alleen Turkse, Marokkaanse, Antilliaanse en Surinaamse families in voorkomend zijn – geen Nederlanders, op één halfloed na – wil niet zeggen dat juist deze groepen pedagogische probleemgevallen zijn. Integendeel, de serie is een voorbeeld van ideale ouder-kindrelaties.

Goedwillende vaders en vooral moeders vertellen over eerlijke seksuele voorlichting, over het vermijden van een pak rammel, over intritie voor legende dochters en over een veilige haven thuis. Na de eerste aflevering, een vooruitblikkende kaidoscoop, denk je te leven in een heerlijk sympathieke samenleving, waar ouders en kinderen het beste met elkaar voor hebben. Zo moet het, denk je. Zo kan het, corrigeert Oosterlaan. 'Voor iedere oplossing die deze ouders naar voren brengen, bestaan er tien andere.'

NPS en de vier betrokken welzijnsinstellingen (Forum, Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn, Nationaal Instituut voor Gezondheidsbevordering en Ziektepreventie en de Averties Stichting) willen allochtone ouders in beeld brengen die openhartig praten over hun onzekerheden bij de opvoeding. Opvoedingsproblemen zijn universeel, redeneren de organisaties, maar onzekerheden zijn immigratiegebonden. 'In Marokko of Suriname weten ze precies hoe ze moeten handelen; hier slaat de twijfel toe', agent Forum-medewerker Arian Hijnmans Van den Bergh. In aflevering één vertelt de Ma-

moelijkheden met zich mee. In de nieuwe NPS-serie *Opvoeden in beeld* wordt de rol van de vader helder naar voren. 'In Marokko of Suriname weten ze precies hoe ze moeten handelen; hier slaat de twijfel toe.'

De hoofdpersonen uit aflevering 6, Pubers (foto's boven), en uit aflevering 2, Een gezonde ontwikkeling.

rookkaanse Abdoel Barcha, trotse vader van drie kinderen, in keuring gearrichteerd Nederlands over zijn plan voor een verantwoord opvoeding. Zijn gedreven houding is voorbeeldig. Tot de eerste barsch verschijnt: 'Ik traak de draad kwijt als de juffrouw op school een verhaal houdt over onderwijs-systemen.' En dat durf ik haar niet te zeggen, zie je hem denken.

Het vele 'praten over' in de dertig minuten durende afleveringen van *Opvoeden in beeld* maakt een degelijke, bijna onderwetse indruk. Je mist modern observerend camerawerk. 'De opzet is traditioneel, erkent

producent Oosterlaan, die de camera eerder wél als meubelstuk installeerde in allochton gezinnen met kinderen tot zes jaar (*Kinderen van dichtbij* in 1993 en *Kinderen in opstand* in 1997). 'Maar in het Middellandse-Zeegebied overheerst een praacultuur. En voor een film over een *clash* tussen ouder en puber kom je hun huiskamers niet binnen. Dat heeft niets met mij te maken, zeggen ze. Wij willen dat ze zich herkennen en nadenken over hun rol als opvoeder.'

Bovendien houdt Forum daar niet van. 'Wel geeft hij toe dat het gewoon niet lukt' om lastige gevallen voor de camera te krijgen: 'Ik heb zelfs aan Marokkaanse scholieren uit de schoonnaakploeg van het Forum kantoor gevraagd of ze iemand wisten die over zijn pubertijd wilde vertellen. Niemand durfde, uit schaamte en angst voor het roddelcircuit. Figueer je als Marokkaan op televisie, dan moet er iets mis met je zijn.'

dochter van een vriendin van een van de productieledsters. Ze werkt nu zelf ook bij het tv-productiebedrijf. Fartusch. In aflevering zes over pubers vertelt Ebru een 'gouden' verhaal over haar moeder die haar onaangetroefd staat op te wachten aan de statenspoor na een lange, stukeme uitgaansnacht. 'Ik ging door de grond voor mijn vrienden, weet je. Vraag ze gewoon: "Leuke avond gehad, Ebru? Ga je mee naar huis?" Thuis krijg ik eten en mag ik gaan slapen. Ik sloeg steil achterover. Zou ze het toch goed vinden? De dag daarna brak de hel los.' Pedagogiek volgens het boekje. Met een

Wernet is pedagoge en gaat in Amsterdam-Zuidoost zelf met de serie aan de slag in buurtcentra en koffiehuisen. 'De video's geven aanleiding tot discussie. Allochton ouders willen niet dat de overheid zich met de opvoeding bemoeit. Die staat aan de kant van de jeugd en pakt je kind af. Maar ze willen wel onderling ervaringen uitwisselen. Leren hoe je onderhandelt met je kind. Op de Antillen onderhandel je met alles en iedereen, maar niet met zoon of dochter.'

Hoe is het om als puber op tv te vertellen over je opvoeding? Over hoe je 'na een ruzie met je moeder boven op je kamer nadenkt over een spijtbetuing' (Martijn Capelle, 14 jaar, Turks-Nederlands en snel agressief) en vervolgens concludeert 'dat je ouders je eigenlijk best goed opvoeden?' In Nederlandse ogen is dat *peanuts*. In 'gekleurde' ogen is het een heldendaad. De Surinaamse cabaretière Jetty Mathurin ('Taante' voor Bijlmerborders) is tijdens de voorvertoning tot tranen toe geroerd. Als dank geeft ze de deelnemende pubers een ingestijste foto van een giraffe: 'Fantastisch dat jullie je nek uitsteken. Wees niet laf, wees een giraffe!'

Annette Embrechts

Opvoeden in beeld, NPS, Nederland 3, 17.00 uur, 19 februari (Een hele kus...), 26 februari (Een gezonde ontwikkeling), 4 maart (Naar het basisonderwijs), 11 maart (Veiligheid), 18 maart (Naar het voortgezet onderwijs), 25 maart (Pubers), 1 april (Mistappen), 8 april (Seksuele vorming) en 15 april (Vrije tijd)

en gaat er in discussies vaak uit dat buitenlanders niet weten hoe ze kinderen moeten opvoeden", zegt de Marokkaanse vader van puber Ebrun. "Maar met Nederlandse vrienden zie ik zitten zij met precies dezelfde opvoedproblemen als wij." Deze moeder, aan het woord in de serie 'Opvoeden in beeld' van NPS, stelt duidelijke grenzen, maar ook uit met andere ouders en vertelt op de hoogte van wat er gebeurt in de Nederlandse samenleving. Dat geldt voor de meeste series die in de negendelige serie 'Opvoeden in de multiculture-

le samenleving, vertellen over hun ervaringen, frustraties en onzekerheden. De afleveringen zijn vanaf komende zaterdagmiddag wekelijks te zien in de serie 'Allochtoon Video Circuit' op Nederland 3.

Zo zien we in aflevering 1 de Turkse vader die de tekening die zijn zoon op school gemaakt heeft in het Nederlands bewoondert ('O, wat mooi') en vervolgens de kleuren op die tekening benoemt. De Marokkaanse vader die vertelt dat zijn zoon gek is op sporten, twee keer in de week staat hij met zijn vrouw langs de lijn. En dan de Turkse moeder die,

toen haar zoon naar de havo ging, probeerde hem voor te bereiden op 'kinderen die mischien wel zullen drinken of stelen' en dat ie daar maar ver vandaan moest blijven. De alleenstaande Surinaamse moeder die haar dochters voorhoudt: „Als je niet leert, blijf je later afhankelijk van je man. Dus eerst studeren en een goede baan, en dan pas achter mannen aan." De trotse Marokkaanse moeder die haar dochter 'helemaal' naar Groningen laat gaan omdat ze daar die internationale studie kan doen die ze graag wil. De Marokkaanse vader die zegt: „Ik moet dirven over seksualiteit met mijn

dochter te praten." Deze ouders vinden hun weg wel.

De serie is vooral bedoeld voor ouders die de Nederlandse taal niet machtig zijn en bij wie de onzekerheid in de opvoeding voortkomt uit een gebrek aan kennis. Bijvoorbeeld van het Nederlandse onderwijssysteem. En voor ouders die zich beklemd voelen tussen de normen en waarden waarmee zijzelf zijn grootgebracht en de eisen en verwachtingen van de Nederlandse samenleving. De serie zal over enige tijd dan ook herhaald worden op de migrantenzenders. Doel van de programma's is ouders aan het

denken te zetten over hun opvoedingstijl en de consequenties daarvan.

Hoewel het programma veel informatie bevat (over de ontwikkelingen van kinderen, het basiselemente voortgezet onderwijs, over seksuele voorlichting en vrijetijdsbesteding) is het geen 'cursus opvoeden', aldus NPS die de serie maakt in samenwerking met de welzijnsinstellingen Forum, NIZW, NIGZ en de Avertroës stichting. Op het moment dat de migrantenzenders de serie gaan uitzenden zullen er in enkele steden wel voorlichtingsbijeenkomsten aan gekoppeld worden. Aan de hand

van het televisiemateriaal wordt nu een informatiepakket samengesteld waarmee migrantenvoorlichters in hun eigen buurten aan de slag kunnen.

Doelgroep of niet, voor alle ouders die wel eens de behoefte voelen ervaringen van anderen te horen is 'Opvoeden in beeld' een aardige serie. En misschien juist voor diegenen die menen dat 'buitenlanders niet weten hoe ze kinderen moeten opvoeden'.

Arlette Dwarakasing

'Opvoeden in beeld', vanaf 19 februari tot en met 15 april elke zaterdag om 17.00 uur, Nederland 3.

Trouw 16 Februari 2000